X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW ROZWOJU I PROMOCJI OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH (NR 2)**

z dnia 20 marca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych

– podkomisji stałej do spraw rozwoju i promocji ochotniczych straży pożarnych (nr 2)

20 marca 2024 r.

Podkomisja stała do spraw rozwoju i promocji ochotniczych straży pożarnych, obradująca pod przewodnictwem posła **Bartosza Romowicza (Polska2050-TD)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– wybór prezydium podkomisji – kontynuacja;

– rozpatrzenie propozycji do planu pracy podkomisji na pierwsze półrocze 2024 r.;

– informacja rządu na temat możliwości finansowania potrzeb sprzętowych i infrastrukturalnych ochotniczych straży pożarnych ze środków KPO oraz FEnIKS 2021–2027.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wiesław Leśniakiewicz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, **bryg. Paweł Frysztak** zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej, **Rafał Sukiennik** dyrektor Departamentu Rozwoju Cyfrowego Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami, **Anna Wesołowska** dyrektor Zarządu Wykonawczego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikiem oraz **Paweł Florek** specjalista w Dziale Wsparcia i Auditów Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowego Instytutu Badawczego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Andrzej Kniaziowski** i **Anna Ornat** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie na posiedzeniu podkomisji stałej do spraw rozwoju i promocji ochotniczych straży pożarnych w dniu 20 marca.

Witam zaproszonych gości. Witam podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji pana Wiesława Leśniakiewicza. Witam zastępcę komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej pana bryg. mgr. inż. Pawła Frysztaka. Witam dyrektora Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego w MSWiA pana Dariusza Marczyńskiego. Witam serdecznie dyrektora Departamentu Rozwoju Cyfrowego Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej pana Rafała Sukiennika. Witam zastępcę dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych MFiPR panią Monikę Grążkę. Witam starszego specjalistę w Departamencie Programów Regionalnych MFiPR panią Bożenę Sękalską. Witam dyrektor Zarządu Wykonawczego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP panią Annę Wesołowską oraz zastępcę dyrektora Zarządu Wykonawczego pana Sławomira Borowskiego. Witam również wszystkich posłów, członków podkomisji stałej.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje: po pierwsze, wybór prezydium podkomisji – kontynuacja, po drugie, rozpatrzenie propozycji do planu pracy podkomisji na pierwsze półrocze 2024 r. i po trzecie, informację rządu na temat możliwości finansowania

potrzeb sprzętowych i infrastrukturalnych ochotniczych straży pożarnych ze środków KPO oraz FEnIKS 2021–2027 – przedstawia minister spraw wewnętrznych i administracji oraz minister klimatu i środowiska. Czy ktoś wnosi uwagi do zaproponowanego porządku dziennego? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia został przyjęty.

Przechodzimy do realizacji punktu pierwszego: wybór prezydium podkomisji – kontynuacja. W związku z tym, że musimy wybrać wiceprzewodniczącego bądź wiceprzewodniczących, proponuję, aby podkomisja miała jednego wiceprzewodniczącego. Jeżeli nie zobaczę sprzeciwu, to stwierdzę, że ta propozycja została przyjęta. Nie widzę zgłoszeń, w związku z tym proszę o zgłaszanie kandydatów na wiceprzewodniczących. Bardzo proszę.

Poseł Szymon Pogoda (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, chciałbym zgłosić pana posła Pawła Hreniaka. Króciutkie uzasadnienie. Pan Paweł Hreniak to poseł IX kadencji, w poprzedniej kadencji był właśnie przewodniczącym podkomisji do spraw OSP i myślę, że bardzo mocno kierował pracami, jeżeli chodzi o ustawę skierowaną do OSP, więc myślę, że kandydatura pana Pawła Hreniaka jest odpowiednia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Pan poseł wyraża zgodę? Dziękuję.

Ja zgłaszam kandydaturę pana posła Zbigniewa Sosnowskiego. Jest to wieloletni poseł, doświadczony również w zakresie funkcjonowania OSP, i myślę, że swoją wiedzą gwarantuje dobrą pracę tej podkomisji. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Czy są inne kandydatury? Nie ma. W związku z tym, że mamy dwie kandydatury, proponuję, abyśmy poszerzyli prezydium do dwóch wiceprzewodniczących i przyjęli to przez aklamację, jeżeli nie będzie sprzeciwu. Czy jest sprzeciw wobec poszerzenia prezydium do trzech osób? Nie ma sprzeciwu.

Dziękuję. Stwierdzam, że prezydium podkomisji będzie liczyło trzy osoby, czyli przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących. Czy ktoś z państwa jest przeciwny temu, aby wiceprzewodniczącymi podkomisji zostali pan poseł Zbigniew Sosnowski i pan poseł Paweł Hreniak? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że podkomisja dokonała wyboru prezydium podkomisji. Dziękuję, gratuluję i zapraszam panów wiceprzewodniczących tutaj bliżej.

Przechodzimy do punktu drugiego porządku dziennego, tj. rozpatrzenia propozycji do planu pracy podkomisji na pierwsze półrocze 2024 r. Szanowni państwo, zaproponowałem do planu pracy podkomisji na pierwsze półrocze, włącznie z posiedzeniem lipcowym, czyli przed wakacjami parlamentarnymi, pięć punktów. Pierwszy punkt: informacja rządu na temat możliwości finansowania potrzeb sprzętowych i infrastrukturalnych ochotniczych straży pożarnych ze środków KPO oraz FEnIKS 2021–2027. Punkt drugi: informacja ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz prezesa Zarządu Głównego Ochotniczych Straży Pożarnych na temat działalności oraz możliwości finansowego wsparcia strażackich orkiestr dętych. Punkt trzeci: informacja ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz komendanta głównego PSP na temat funkcjonowania szkoleń dla kandydatów do OSP. Punkt czwarty: informacja na temat finansowania jednostek OSP przez jednostki samorządu terytorialnego. I punkt piąty: informacja ministra spraw wewnętrznych i administracji na temat realizacji ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw.

Zanim otworzę dyskusję w tym punkcie, chciałem poinformować podkomisję, że planuję jedno posiedzenie co drugie posiedzenie Sejmu, czyli jedno posiedzenie podkomisji w miesiącu w dniu sejmowym, tak jak dzisiaj, po głosowaniach, a przed blokiem głosowań wieczornych. I będę chciał zapraszać gości według dzisiejszego klucza, czyli

na każde posiedzenie będzie zapraszany minister spraw wewnętrznych i administracji, komendant główny Państwowej Straży Pożarnej i Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, natomiast pozostali goście według potrzeb tematycznych.

Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby wnieść uwagi do planu pracy podkomisji? Bardzo proszę, pan poseł Tadeusz Tomaszewski.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie przewodniczący, panie ministrze, wysoka podkomisjo, po pierwsze, jeśli chodzi o punkt trzeci, chciałbym prosić o rozważenie rozszerzenia tego punktu na temat funkcjonowania szkoleń dla kandydatów o kierowców dla potrzeb OSP. To rozwiązanie wprowadziliśmy w ustawie jako możliwość sfinansowania tego szkolenia w całości przez PSP i w związku z powyższym chciałbym, żebyśmy mieli informację, jak ten temat ruszył. Jeszcze jedna kwestia, mamy co prawda informację na temat realizacji ustawy z 7 lipca 2023 r., to jest ustawa po nowelizacji, ale rozumiem, że chodzi o całą ustawę, nie tylko po nowelizacji, tak?

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Tak, ja bym chciał…

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dokończę, jeśli mogę. Tam były też akty wykonawcze, które mówiły o tym, że minister spraw wewnętrznych i administracji może – podkreślam: może – strażakom ratownikom oraz strażakom posiadającym świadczenia ratownicze, po pierwsze, wydać legitymację, po drugie, uruchomić system wsparcia, na przykład bonusu w postaci obniżki na paliwo, przejazdy i inne. Podkreślam: może. Te elementy ustawy do tej pory nie były wprowadzane, nie rozmawialiśmy na ten temat. W związku z powyższym warto by było zapytać ministra, czy zamierza skorzystać z tej możliwości – podkreślam: nie obowiązku, tylko możliwości.

I trzecia kwestia dotyczy sygnalizowanej przez ochotników sprawy, która nie jest do końca rozwiązana – to jest sprawa opłaty taryfowej za energię w jednostkach OSP, w strażnicach. W wielu miejscach nadal jest sygnalizowane, że jest to traktowane jako komercyjny podmiot, nie jako ten, który ma niższe opłaty. Myślę, że przy informacji na temat realizacji całej ustawy należałoby uwzględnić stan realizacji aktów wykonawczych.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Oczywiście, jeżeli chodzi o punkt trzeci, czyli poszerzenie informacji o kierowców dla potrzeb OSP, to jak najbardziej jest to zasadne. Podobnie jeśli chodzi o punkt piąty – i tu oczywiście chodzi o ocenę całej nowelizacji ustawy, nie tylko tej ostatniej, ale całej ustawy.

Poseł Paweł Hreniak (PiS):

Ustawy wraz z nowelizacją.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Tak, dokładnie tak. Natomiast te punkty oczywiście możemy rozszerzać. Ja też chciałem dodać na początku, za co przepraszam, że na sali są obecni strażacy zawodowi i ochotnicy, m.in. pracownicy Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowego Instytutu Badawczego, tak że witam też strażaków ochotników oraz strażaków zawodowych. Będziemy więc mieli tu wsparcie naukowców strażaków, jeżeli tak to mogę nazwać.

Czy ktoś jeszcze z pań lub panów posłów chce wnieść uwagi do planu pracy? Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to stwierdzę, oczywiście z uwzględnieniem zmian zaproponowanych przez pana posła Tadeusza Tomaszewskiego, że plan pracy podkomisji stałej do spraw rozwoju i promocji OSP na pierwsze półrocze został przyjęty. Sprzeciwu nie widzę, stwierdzam, że plan został przyjęty.

Przechodzimy do punktu trzeciego porządku dziennego, tj. informacji rządu na temat możliwości finansowania potrzeb sprzętowych i infrastrukturalnych ochotniczych straży pożarnych ze środków KPO oraz FEnIKS 2021–2027. Informuję, że na moje ręce wpły-

nęło pismo podpisane przez sekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska pana Krzysztofa Bolestę. „Szanowny panie przewodniczący, w nawiązaniu do zaproszenia na posiedzenie podkomisji stałej przesłanego pismem z dnia 14 marca z planowanym terminem na dzień 20 marca, podczas którego przewidziany jest do rozpatrzenia punkt porządku obrad: informacja rządu na temat możliwości finansowania potrzeb sprzętowych i infrastrukturalnych ochotniczych straży pożarnych ze środków KPO oraz FEnIKS 2021–2027, uprzejmie informuję, że w żadnym z wymienionych programów funduszy europejskich, tj. ani w KPO, ani w FEnIKS Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie ma wsparcia dla OSP. W związku z powyższym nie planuje się udziału przedstawicieli MKiŚ na wyżej wymienionym posiedzeniu podkomisji".

Natomiast jest obecny na posiedzeniu podsekretarz stanu w MSWiA pan minister Wiesław Leśniakiewicz i są przedstawiciele Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, którzy ten temat przybliżą. Bardzo bym prosił pana ministra Wiesława Leśniakiewicza o przedstawienie tego punktu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Wiesław Leśniakiewicz:

Bardzo dziękuję.

Szanowne prezydium, państwo posłowie, bardzo dziękuję za zaproszenie na to spotkanie w dniu dzisiejszym. Bardzo się cieszę, że możemy państwu przybliżyć, jakie środki zostały zaplanowane w bieżącym roku na funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych. Pochodzą one głównie z budżetu państwa, są w dyspozycji ministra spraw wewnętrznych, a dysponuje nimi właściwie komendant główny, bowiem on ma największą wiedzę co do zakresu potrzeb, jakie występują w ochotniczych strażach pożarnych. Myślę, że rola OSP jest dla nas wszystkich bardzo ważna z punktu widzenia budowania bezpieczeństwa wewnętrznego w naszym kraju, w tym również w odniesieniu do nowych zadań, które lada moment zostaną przypisane dla całego systemu reagowania, krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i pozostałych OSP przy przygotowywaniu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Ale to zapewne będzie kolejny obszar naszego wspólnego działania.

W ustawie budżetowej na rok 2024 w części 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa na wsparcie ochotniczych straży pożarnych ujęto łączną kwotę 262 mln zł i w tej kwocie znajdują się 73 mln zł dla jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. I chciałem na moment się zatrzymać przy tej kwocie, bowiem pozostaje ona właściwie niezmieniona od wielu lat. Kiedy w 2015 r. kwota przeznaczona na OSP w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego była tożsama, właśnie na poziomie 73 mln zł, wtedy w systemie mieliśmy 4195 ochotniczych straży pożarnych. Aktualnie w tym systemie mamy 5030 jednostek OSP i właściwie poziom dofinansowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego nie zmienił się. O ile w roku 2015 kwota na jedną jednostkę wynosiła 17 875 zł, o tyle w roku 2023, kiedy mieliśmy 5030 jednostek, na jedną jednostkę wypada 14 512 zł. Ale trzeba pamiętać o tym, że gros tych środków jest przeznaczone przede wszystkim na wydatki inwestycyjne, na wsparcie głównie przy zakupach pojazdów pożarniczych. Patrząc na takie odniesienia między rokiem 2015 a 2023, uwzględniając również to, że w roku 2016 VAT został zwiększony z 8 do 15%, to właściwie tracimy na jednej jednostce ok. 4100 zł, patrząc relatywnie.

Mimo że kwota przeznaczona w bieżącym roku na OSP jest znacząca, pamiętajmy o tym, że w tej kwocie znajduje się 189 mln zł na wsparcie w ogóle ochotniczych straży pożarnych, ale z tego 150 mln zł jest przeznaczone na realizację programu, który jest dedykowany dla jednostek OSP spośród gmin do 20 tys., które miały najlepszą frekwencję. I te środki nadal będą utrzymane, niemniej jednak chcielibyśmy, by ten program nie nazywał się „Bitwa o remizy", tylko żeby był to stały element wspierania gmin, związany z rozwojem OSP, żeby to były kwoty przechodzące na kolejne lata i żeby przede wszystkim były przeznaczone na rozwój jednostek OSP, niekoniecznie tylko i wyłącznie dla tych gmin, które będą miały najlepszą frekwencję lub cokolwiek innego, żeby jednak te środki pozostały w budżecie państwa i były przeznaczone na krajowy system ratowniczy,

na pozostałe jednostki OSP, które będą wymagały stosownego wsparcia finansowego. Oczywiście gros środków z tego budżetu jest przeznaczanych na zakupy sprzętu pożarniczego, głównie samochodów pożarniczych. I to są znaczące kwoty, o których powie pan komendant, jakie przeznaczamy w bieżącym roku i w jakim wymiarze z poszczególnych źródeł finansowych. Niemniej jednak uważamy, że rozwój OSP to nie są li tylko pojazdy pożarnicze, ale w ogóle całe systemowe spojrzenie na program przygotowania jednostek OSP, w tym również w odniesieniu do kwestii związanych z poprawą bezpieczeństwa i nowych zadań, które ewentualnie będą w obszarze zainteresowań OSP.

W bieżącym roku, zgodnie z danymi, które zebrała Komenda Główna PSP, dofinansowanie zakupu samochodów dotyczy prawie 699 pojazdów – tyle było zaprojektowanych z różnych źródeł wsparcia finansowego. A z tych środków, które aktualnie są przeznaczone na rozwój OSP, Komenda Główna dofinansuje ok. 235 pojazdów spośród 699, które są zaprojektowane z różnych źródeł, w tym również z funduszy europejskich, bowiem w wielu województwach przygotowano stosowne programy wspierające OSP, głównie poprzez współpracę z marszałkami województw, m.in. choćby na terenie województwa mazowieckiego będzie kupionych 187 pojazdów ratowniczo-gaśniczych średnich i ciężkich. Mamy takie zestawienie dokładne wskazujące, jakie są projekty zakupowe w poszczególnych województwach. Niemniej jednak z tych środków, które są dzisiaj w dyspozycji komendanta głównego, założenie wstępne przewiduje dofinansowanie ok. 235 samochodów, ale będzie pewna weryfikacja i być może tych samochodów będzie więcej. Powiem jeszcze, że dodatkowym źródłem wsparcia finansowego zakupu pojazdów jest również Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i na to zadanie jest przeznaczonych ok. 37 mln zł w bieżącym roku. To są główne kwoty, o których chciałem wspomnieć, pochodzące z budżetu państwa, jak również z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. A teraz bardzo bym prosił o uzupełnienie tej wypowiedzi przez pana komendanta, jeśli to możliwe.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Pan wiceprzewodniczący, bardzo proszę.

Poseł Zbigniew Sosnowski (PSL-TD):

Panie przewodniczący, szanowni posłowie, panie komendancie, panie ministrze, przedstawiciele zarządu głównego, szanowni państwo, przepraszam, że w tej chwili zabieram głos, ale muszę być obecny za chwilę na Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, bo tam jest ważna sprawa.

Chcę zwrócić uwagę, panie ministrze, na jedną rzecz. Otóż bardzo mnie cieszy liczba samochodów zakupywanych przez komendę główną, natomiast ja jako strażak z 39-letnim stażem, więc mam trochę tego stażu, odbywam ciągłe spotkania ze strażakami, z samorządowcami i oni sygnalizują ostatnio taki problem, że niestety te samochody są kupowane i na etapie przetargu mówi się o cenie 50% dotacji z MSWiA, a drugie 50% przez samorząd. Efekt jest jednak bardziej tragiczny dla samorządów, bo okazuje się, że w ostatnim czasie po przetargu cena jest zupełnie inna i niestety dofinansowanie z ministerstwa to jest często poziom 40% albo i mniej, a samorząd jest obciążony tą kwotą sześćdziesięciu paru procent. Bardzo proszę o rozważenie takiej sytuacji, żeby te samochody były dotowane w wysokości co najmniej 50%, a ja uczciwie powiem, że jestem zwolennikiem, żeby były w 65% finansowane. Dla gminy 50% przy wartości samochodu 1,4 mln zł czy 1,5 mln zł, bo o takiej kwocie mówimy przy samochodzie ciężkim, to jest naprawdę nie lada wysiłek. Stąd też moja prośba. Przepraszam, że wyłamuję się z zasady, ale muszę. Proszę, żeby to wziąć pod uwagę i rozważyć, bo mam już wiele sygnałów z terenu, żeby na to zwrócić uwagę, i stąd ta moja prośba kierowana do ministerstwa i do KG PSP. Dziękuję i przepraszam, że pozwoliłem sobie na ten wyłom.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Bardzo proszę zastępcę komendanta głównego PSP bryg. Pawła Frysztaka.

Zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej bryg. Paweł Frysztak:

Dziękuję.

Szanowne prezydium, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, koledzy, pan minister przedstawił główne środki finansowania, ja je troszeczkę doprecyzuję. Jeśli chodzi o dotację, która jest przeznaczona dla jednostek należących do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego – to, co pan minister powiedział, 73 mln zł – to te środki są podzielone w ten sposób, że ok. 26 mln zł przeznaczonych jest na wydatki bieżące, a pozostałe 46 mln zł na wydatki majątkowe. Jeśli chodzi o dotację, która jest skierowana do jednostek spoza krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, to są tu zabezpieczone środki na to zadanie, które pan minister wskazał – „Bitwa o remizy" – których staramy się już nie traktować jako „Bitwę o remizy", dlatego że poszerzyliśmy zakres rzeczowy, żeby to nie były tylko remizy. Było jakby zapotrzebowanie ze środowiska druhów ochotników i po korespondencji, którą mamy na obecną chwilę, i analizie wiemy już, że jest zapotrzebowanie na to, m.in. dwadzieścia jednostek OSP chce te środki przeznaczyć na zakup samochodów pożarniczych. Wydaje się, że wydatkowane w ten sposób środki będą miały lepszy efekt i będą wychodziły naprzeciw oczekiwaniom środowiska OSP, a nie samego tytułu, który przyświecał w tamtym okresie.

Drodzy państwo, jeśli chodzi o środki przeznaczone w ramach porozumienia z NFOŚiGW i wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska, to ta pula, tak jak pan minister wskazał, to jest ponad 37 mln zł, z czego 18 mln zł ze środków wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz 18 mln zł – dokładne dane państwu prześlę, jeśli będzie taka potrzeba – ze środków NFOŚiGW. Mam to podzielone województwami, panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Jeżeli mogę prosić, to po posiedzeniu podkomisji proszę przesłać taką informację do sekretariatu.

Zastępca komendanta głównego PSP bryg. Paweł Frysztak:

Tak jest. Jest to podzielone na województwa i oczywiście z informacji, które mamy, i z rozpoznania potwierdzamy tę informację, którą pan przewodniczący odczytał, że ze środków KPO i ze środków FEnIKS nie ma możliwości, aby beneficjentem były jednostki OSP.

Podsekretarz stanu w MSWiA Wiesław Leśniakiewicz:

Natomiast jeśli chodzi o środki, które ewentualnie mają być przeznaczone z ministerstwa klimatu na realizację zobowiązania, które powstało, związanego z frekwencją wyborczą, to również mamy informację, że ministerstwo przewiduje środki na dopełnienie tego projektu i programu. Natomiast ma się odbyć jeszcze spotkanie pana ministra Szczepańskiego w tej kwestii, żebyśmy doprecyzowali formułę zrealizowania tego zobowiązania, które powstało przed wyborami, bo wyszliśmy z założenia, że jeżeli podjęto takie zobowiązanie, to należy je zrealizować i dopełnić. Co prawda ja osobiście uważałem, że to nie jest dobry kierunek rozwoju OSP, bowiem znam przypadki, że mamy dwie jednostki OSP na terenie gminy, które dostaną praktycznie 1 mln zł na rozwój – zapewne to wykorzystają, niemniej jednak nie ma to jakichś racjonalnych przesłanek. Stąd też kiedy prowadzimy rozmowy z KG PSP na temat dysponowania tymi środkami, komendant przedstawia pewien swój zamysł związany z tym, w jaki sposób i które gminy należałoby w pierwszej kolejności dofinansowywać, biorąc przede wszystkim pod uwagę aspekt zabezpieczenia operacyjnego, liczbę interwencji prowadzonych przez określoną jednostkę OSP, czyli takie kryteria, które są kluczowe z punktu widzenia budowania bezpieczeństwa, by uniknąć sytuacji takiej, że kupowano czasem… Wszystkie jednostki są bardzo ważne, co do tego nie ma żadnych wątpliwości, niemniej jednak w pierwszej kolejności powinny być dofinansowywane te, które są najbardziej eksploatacyjnie zaangażowane w działania ratownicze, a być może w drugiej czy trzeciej kolejności takie jednostki, które tych zdarzeń mają znacznie mniej i są jak gdyby więcej w dyspozycji niż w bezpośrednich działaniach ratowniczych.

Niejako odpowiadając na pytanie pana ministra Sosnowskiego, takie kryterium komenda główna przyjmuje, że 50% dofinansowania spośród środków, które ewentualnie

są dzisiaj zgromadzone, niemniej jednak jak zrobiono bilans całościowy związany z różnymi źródłami dofinansowania, to się okazało, że w niektórych województwach dzięki funduszom europejskim poziom dofinansowania zakupu nowych samochodów wynosi nawet 85% albo 50%. W związku z powyższym tam, gdzie mamy takie duże zaangażowanie, oczywiście zaangażowanie środków publicznych będzie znacznie mniejsze albo go w ogóle nie będzie. Przyjęto również pewną zasadę mówiącą o tym, że bezwarunkowo, jeżeli jest kupowany nowy pojazd dla jednostki OSP, gmina musi partycypować w zakupie tego pojazdu, żeby uniknąć sytuacji, że jedna gmina dokłada 50% możliwości finansowych, i to są duże obciążenia, a druga nie wnosi żadnego wkładu z uwagi na to, że pozbiera z różnych źródeł, o których mówiliśmy przed momentem, czyli z krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego czy wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska. Stąd też jest założenie jednoznacznie przyjęte przez kierownictwo MSWiA i taki postulat jest skierowany pod adresem komendanta głównego, że bezwarunkowo musi być wsparcie również z gmin, bo wszystkie źródła są dotacją, a nie zakupem całościowym sprzętu, który ewentualnie jest realizowany dla jednostek OSP. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Jeszcze pan komendant, bardzo proszę.

Zastępca komendanta głównego PSP bryg. Paweł Frysztak:

Panie przewodniczący, panie ministrze, chciałbym tylko w uzupełnieniu tej informacji powiedzieć, że co do zasady, mając na uwadze obowiązujące przepisy, wszystkie zadania realizowane i dofinansowywane przez budżet państwa mogą być dofinansowywane maksymalnie w 50%. Czyli my możemy z naszych środków dofinansować tylko do 50% każdego zadania – tak nas obligują przepisy. Chciałbym też jeszcze doprecyzować to zadanie, które może nie w pełni dzisiaj oddaje to, co ma być, czyli „Bitwa o remizy" – bardzo nie lubimy tej nazwy, bo ona jest dzisiaj o wiele szersza. Ona się troszeczkę przedłuża, trochę dłużej trwa i wiemy, że druhowie czekają na to, natomiast to wynika tylko z tego, drodzy państwo, że te 314 mln zł, które były przeznaczone na to zadanie – tam się nic nie zmieni, każda gmina dostanie obiecany milion – chcemy je bardziej optymalnie wykorzystać, chociażby poprzez poszerzenie zakresu rzeczowego. Ale również po rozmowach w przyszłym tygodniu z panem ministrem w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, żeby była taka możliwość, że jednostka, jak ma potrzebę, bo Ministerstwo Klimatu i Środowiska te swoje… Bo ten 1 mln zł to jest połowa MSWiA i połowa Ministerstwa Klimatu i Środowiska. I jeśli jest taka potrzeba, to żeby dana jednostka mogła wykorzystać 1 mln zł Ministerstwa Finansów, a inna jednostka Ministerstwa Klimatu i Środowiska, w zależności od potrzeby, jaka realnie istnieje. Żeby nie było tak, że pieniądze z Ministerstwa Klimatu i Środowiska, które są dedykowane przede wszystkim na budynki, na termomodernizację – żeby te gminy nie szukały na siłę takich obiektów, aby wydać te środki, żeby można było to zamienić. I to jest właśnie to, że troszeczkę się przedłuża proces przekazania tych środków. Ale to zadanie, ten projekt w żaden sposób nie jest zagrożony i on będzie zrealizowany. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Ja rozpocznę dyskusję, a potem będę udzielał głosu. Pragnę zwrócić uwagę na dwie rzeczy. Zwróciłem się z interpelacją do Ministerstwa Klimatu i Środowiska w sprawie środków dla jednostek OSP na remonty, termomodernizację, instalację OZE i chcę zwrócić uwagę na dwie rzeczy. Po pierwsze, środki w ramach „Bitwy o remizy" uszczupliły budżety wojewódzkich funduszy ochrony środowiska na nabory, które z reguły były w pierwszym kwartale, na sprzęt typu węże, umundurowanie itd. Na przykład w województwie podkarpackim przez to, że wojewódzki fundusz musi dołożyć się do środków ministerstwa klimatu – bo środki Ministerstwa Klimatu i Środowiska to narodowy fundusz i wojewódzki fundusz – nie było ogłoszonego naboru, który co roku był, od lat. I teraz otrzyma oczywiście średnio jedna gmina 1 mln zł w powiecie. Na przykładzie powiatu leskiego będzie to gmina Cisna, która wygrała frekwencją, dlatego że była duża liczba turystów, a gmina jest mała, ma dwie jednostki, a może nawet i jedną, natomiast

wszystkie pozostałe jednostki w tym powiecie, gdzie są gminy z sześcioma, siedmioma, a nawet ośmioma jednostkami, nie otrzymają nawet 12 tys. czy 15 tys. zł z wojewódzkiego funduszu, które zawsze otrzymywały. Wiemy, że taki jest model finansowania, natomiast zwracam się do pana ministra z prośbą, aby jednak przeanalizować model finansowania „Bitwy o remizy" – jak on się teraz nazywa, tak się nazywa – bo na tym zyska jedna gmina w powiecie, a niekoniecznie będzie to racjonalnie wydatkowane. Nie odbieram ani gminie Cisna, ani jednostce OSP Cisna tych środków, to nie o to chodzi, tylko chodzi o to, że gminy ościenne nie otrzymają nic kompletnie z tego tytułu, bo wojewódzkie fundusze zostały pozbawione tych środków. To jest pierwszy aspekt.

Drugi aspekt. Mówimy o blisko 700 samochodach, jak pan minister powiedział, ponad 200 ze środków MSWiA, natomiast druhowie w całej Polsce praktycznie zgłaszają jedną ważną uwagę: brak jest jakichkolwiek jasnych kryteriów przyznawania tych pojazdów. Przez ostatnie osiem lat była jedna wielka uznaniowość, tylko i wyłącznie uznaniowość – i to jest niestety największa, użyję tego słowa, patologia tego systemu. Chciałbym, żeby ta podkomisja i ten skład, który się na tych podkomisjach pojawia, porozmawiał o tym, żeby opracować jednolite dla całej Polski kryteria przyznawania tych samochodów, i to bardzo prozaiczne, żeby nie przyznawać samochodu na przykład jednostce, samochodu z wodą, ciężkiego czy średniego, która nie ma garażu na przykład docieplonego. Bo były takie sytuacje – jestem w stanie wskazać na Podkarpaciu miejscowości – że jednostki otrzymywały samochody, które nie miały kierowcy przeszkolonego i nie miały garażu, a jak miały garaż, to niedocieplony – i miały najmniej wyjazdów w skali powiatu. A otrzymywały te pojazdy ze względów innych niż merytoryczne. Możemy więc mówić, czarować, że było pięknie, ale takie sytuacje też miały miejsce, więc myślę, że warto byłoby przed kolejnymi naborami – wiadomo, że teraz komendanci wojewódzcy już zgłosili swoje potrzeby komendantowi głównemu, to wszyscy wiemy – natomiast żeby przed kolejnym rokiem, przed kolejnymi środkami na zakup tych pojazdów te kryteria były znane, żeby te jednostki wiedziały, że jeżeli chcą samochód, to najpierw muszą zadbać o to, czy on wjedzie do ich garażu, czy nie trzeba będzie po zakupie samochodu rozbudowywać bramy garażowej. To są bardzo prozaiczne rzeczy, a jeżeli wyeliminujemy taką patologię, jaka była, to te środki będą lokowane w sposób bardziej racjonalny.

Otwieram dyskusję. Pan przewodniczący Paweł Hreniak, potem pan poseł Tadeusz Tomaszewski się zgłaszał. Bardzo proszę.

Poseł Paweł Hreniak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Na początku chciałem zaznaczyć, że jesteśmy w całkiem innej sytuacji niż jeszcze osiem lat temu, jeżeli chodzi o sprzęt. Możemy tu mówić różne rzeczy, jeżeli chodzi o to, kto dostał, kto nie dostał, ale fakt jest taki, że nasycenie sprzętem, i tym ciężkim, i tym lżejszym, jest takie jak nigdy do tej pory. To jest fakt.

Ale mam dwa konkretne pytania. Zgadzam się z panem ministrem, że dzisiaj – oczywiście różnie bywa w różnych miejscach naszego kraju, ale problemem zaczyna być gdzieniegdzie kwestia osobowa. Mamy mniejszy problem ze sprzętem, większy problem z narybkiem. I moje pytanie: czy będzie kontynuowany program młodzieżowych drużyn pożarniczych? To chyba było finansowane z ministerstwa edukacji, jeżeli dobrze pamiętam, MSWiA, ale wiem, że w jakiejś współpracy było z ministerstwem edukacji, jeżeli dobrze pamiętam – więc pytanie, czy to będzie kontynuowane. Ja akurat pochodzę z Dolnego Śląska, oczywiście są różne gminy i różne miejsca, ale faktycznie zaczyna być coraz większy problem z narybkiem – dlatego o to pytam, czy będzie kontynuacja.

I druga rzecz, też chciałbym dopytać o kontynuację. Dosyć popularnym programem, w ciągu ostatnich lat uruchomionym, był – różnie to się nazywało, ale generalnie chyba ta nazwa była powszechnie używana, program „Mały strażak". To były węże i różnego rodzaju mniejsze sprzęty, ubiór itd., itd. I to było realizowane przez wojewódzki fundusz ochrony środowiska. Pytanie do pana ministra, bo tutaj różne sygnały do mnie docierają, czy będzie kontynuacja tego programu przez wojewódzki fundusz ochrony środowiska. Wiem, że to nie to ministerstwo, ale pewnie pan minister wie lepiej niż ja. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Teraz pan poseł Tomaszewski.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie przewodniczący, rozpocznę od rozwiązań systemowych. W pełni zgadzam się z panem ministrem Leśniakiewiczem, że władza to ciągłość – to prawda. Skoro poprzednia władza ogłosiła „Bitwę o remizy", to trzeba to zakończyć. W pełni popieram to rozwiązanie, które mówi o uelastycznieniu tego programu, czyli dostosowaniu do efektywnego wykorzystania środków publicznych na cele ochrony przeciwpożarowej dla tych gmin, które w ten sposób zakwalifikowały się do tego projektu – pełna zgoda. Natomiast martwi mnie przeciągający się ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska czas podjęcia decyzji i dołożenia do tego komponentu. Przypomnę, że jest koniec marca, są procedury przetargowe, są inne rzeczy, w związku z powyższym ta decyzja się ślimaczy. Chciałbym jednak dopytać, bo rozumiem, że ta kwota 37 mln zł z narodowego i wojewódzkiego funduszu środowiska będzie dodana do komponentu planu zakupu z budżetu państwa i środków samorządowych tych samochodów, o których mówił pan minister Leśniakiewicz – 235 samochodów – że to nie jest komponent dotyczący „Bitwy o remizy". Dobrze, tu się rozumiemy. I tu właśnie to postulowane rozwiązanie systemowe, program wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w zakresie rozwoju OSP czy szerzej rozumianego bezpieczeństwa mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem OSP. Podam taki przykład: w Wielkopolsce związek wspólnie z PSP opracował program rozwoju ochotniczych straży pożarnych, który następnie przekazał do samorządu województwa, a ten przyjął uchwałą własną jako program obowiązujący. I na tej podstawie co roku z budżetu, ale też ze środków unijnych przeznaczane są środki na realizację tego programu. Dlatego wsłuchując się w sygnał pana ministra, proponuję, żeby taki program opracować, wieloletni. Ze strony ministerstwa przyjąć przez rząd, wskazać ustawowo finansowanie tego i pokazać perspektywę samorządom oraz jednostkom OSP, ale także ewentualnie innym partnerom publicznym pokazać możliwość kumulowania środków, po to żeby osiągać określone cele. I nie tylko cele mówiące o tym, że jest możliwość finansowania, ale także te, które należy zrealizować czy osiągnąć za pośrednictwem tego wsparcia. Byłoby to więc rozwiązanie systemowe i tam nagle pojawiłyby się te kwestie, o których mówił pan przewodniczący, dotyczące przejrzystości przyznawania praw zakupu samochodów itd., kto, co, jak, wynikające z bezpieczeństwa.

Po drugie, to, co również pan minister zauważył, a ja chcę jeszcze podkreślić, podrasować trochę. Na podstawie informacji pana komendanta 26 mln zł dla 5030 jednostek w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym na wydatki bieżące to jest 5168 zł na jedną jednostkę w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym. I to się zgadza – jak jestem na walnych zebraniach, to w tej chwili mówią o 7 tys. zł, które dostają, 6 tys., 5 tys. zł. Szanowni państwo, jednostka w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym dysponowana przez stanowisko ratownicze PSP – 130 wyjazdów, 180 wyjazdów za 5168 zł? Można powiedzieć, że państwo ma najtańszego realizatora bezpieczeństwa publicznego. A przypomnę, że w 1995 r. u podstaw tworzenia krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego było porozumienie gminy, OSP i PSP – trzech partnerów. Dzisiaj z tych trzech partnerów to na dobrą sprawę główne koszty bieżącego utrzymania i funkcjonowania jednostki w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym ponosi gmina. Dlatego też myślę, że pan minister trafnie zauważył, że musimy nad tym popracować, bo przypomnę, że teraz mamy w dalszym ciągu jakby kadencyjność trwania czy funkcjonowania jednostki w krajowym systemie, ona jest odnawiana. W niektórych miejscach mamy sygnały mówiące o tym, że gminy mówią: przepraszam, ale mamy dalej tylko i wyłącznie brać na siebie cały ciężar – to niekoniecznie musimy być stroną tego porozumienia. A mamy system kapitalny, wszyscy się zgadzają, jeden z najlepszych w Europie, zbudowany na podstawie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, i to zapewne trzeba wziąć pod uwagę.

Chciałem zapytać, czy na dzień dzisiejszy ministerstwo podpisało już umowę na zadania ze związkiem ochotniczych straży pożarnych i jaka to jest kwota. Po drugie – pytał o to pan wiceprzewodniczący oraz pan przewodniczący również – czy w budżecie resortu,

w budżecie komendanta głównego PSP są środki na wsparcie organizacji obozów dla młodzieżowych drużyn pożarniczych? Jeśli tak, to jakie środki, kiedy zostaną przekazane informacje do komendantów, na jakiej zasadzie będzie prowadzony nabór itd.? Bo tu czas się liczy, tego się nie da przesunąć, lato jest lato. W związku z powyższym już jest późno, a za chwilę będzie bardzo źle. Trzeba decyzji w tej sprawie i uruchomienia naboru. I to, o czym mówili panowie przewodniczący – widziałem to olbrzymie ożywienie działalności młodzieżowych drużyn pożarniczych, do których adresowana była też pomoc w zakupie sprzętu przeznaczonego dla młodzieżowych drużyn pożarniczych, tj. ubioru i wszystkich innych elementów szkoleniowych. Doskonale wiem, że to był inny okres, inny czas, wybory etc., ale dobre rzeczy w innej skali, inaczej ułożone systemowo, nie na zasadzie tabliczek rozwożonych przez polityków, tylko na zasadzie systemowych, przejrzystych zasad – warto by było na trwałe wprowadzić, bo to jest jakby klucz pewności funkcjonowania i OSP, i krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. To była kwestia dotycząca młodzieżowych drużyn pożarniczych.

Jeśli chodzi o zakup samochodów…

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę, panie pośle, zmierzać do końca.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Już. Jeśli chodzi o zakup samochodów z budżetu państwa, to pan komendant wspomniał, że to nie powinno być więcej niż 50%. W związku z powyższym czekamy na kryteria dotyczące udziału w tym programie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Czy ktoś z państwa posłów jeszcze? Pan poseł Hreniak jeszcze raz i potem pana ministra będę bardzo prosił o odpowiedź.

Poseł Paweł Hreniak (PiS):

Ja bardzo krótko do pana ministra. Wiem, że prace trwają – nawiązuję do ustawy o ochronie ludności czy jak to tam będzie się ta ustawa nazywała – i mówi się o zwiększeniu środków na obronę cywilną. W kontekście tego, o czym rozmawiamy, o środkach dla OSP, które – nie ma co ukrywać – pewnie są ważnym elementem ochrony ludności, czy jest szansa w tych procentach PKB dla działań związanych z ochroną ludności wydobyć jakieś środki finansowe, które mogłyby być wpisane w system OSP?

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze z państwa posłów? Nie widzę zgłoszeń. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSWiA Wiesław Leśniakiewicz:

Bardzo dziękuję.

Rozpocznę od pewnych elementów podejścia systemowego do finansowania OSP. Zgadzam się z panem posłem Tomaszewskim, który powiedział, że program rozwoju jest elementem istotnym. Musimy określić główne kierunki rozwoju OSP, i w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, i poza tym systemem – określić, jaki kierunek przyjmujemy. Samochody nie są elementem najważniejszym w tym systemie, bo pamiętam, jak budowaliśmy rozwój jednostek związanych z ratownictwem drogowym i określiliśmy, co chcielibyśmy osiągnąć w tychże jednostkach, jakie środki trzeba na to przeznaczyć, a potem w poszczególnych latach badaliśmy, jak następuje przyrost w tym zakresie. I takiego działania oczekujemy od komendanta głównego, że nam pokaże program rozwoju jednostek OSP w określonych dziedzinach, w tym również w odniesieniu do ochrony ludności.

A nawiązując do pytania: owszem, w ramach środków, które będziemy przeznaczać na rozwój systemu ochrony ludności, będą przewidziane również duże środki dla samorządów w tym celu, żeby jednostki OSP uzyskały pewne wsparcie finansowe w dziedzinach istotnych z punktu widzenia budowania odporności społeczeństwa lokalnego. Stąd też oczekujemy od komendanta głównego, że na podstawie założeń do ustawy,

które są przedkładane, pokaże nam w ocenie skutków regulacji, jakie będziemy mieć potrzeby w tym zakresie i jaki sprzęt będzie kupowany dla jednostek OSP. Niekoniecznie samochody, bowiem w dużej mierze poprzez samorządy środki z budżetu państwa pójdą określonymi ścieżkami czy to poprzez budżet ministra spraw wewnętrznych, czy budżet wojewody, ale w ten sposób, by zapewnić możliwość właściwego funkcjonowania gminy w stanach kwalifikowanych oraz w stanach związanych z zagrożeniami naturalnymi.

Oczywiście konsekwencją wydania znacznych środków na realizację postulatu związanego z frekwencją wyborczą jest to, że brakuje nam pieniędzy na pozostałe działania, które były dofinansowywane w ubiegłych latach. To, co pan przewodniczący powiedział, że przeznaczenie tych środków w konsekwencji powoduje, że uszczuplone zostają pieniądze na młodzieżowe drużyny pożarnicze. Niemniej jednak kierunek ministerstwa jest taki, żeby środki pochodzące z firm ubezpieczeniowych, które nadal są dzisiaj w dyspozycji komendanta głównego… A uważam, że te środki powinny wrócić w tej części do związku ochotniczych straży pożarnych – takie przynajmniej jest moje zdanie, nie wyrażam tu poglądu ministerstwa spraw wewnętrznych – bo wtedy, kiedy te środki były w dyspozycji związku ochotniczych straży pożarnych, to trafiały do większości jednostek OSP, niezależnie, czy w krajowym systemie, czy nie, zawsze była możliwość zakupu po obniżonych kwotach. Wtedy większa liczba jednostek korzystała z tego zadania, stąd też uważam, że pieniądze z tego funduszu nie mogą być przeznaczone na dofinansowanie pojazdów pożarniczych, tylko na pozostałe obszary związane z rozwojem młodzieżowych drużyn pożarniczych i z rozwojem tego, co jest dla nas kluczowe z punktu widzenia budowania zasobów ochotniczych straży pożarnych.

Myśmy o tym nie wspomnieli w naszym wystąpieniu, ale ok. 19 mln zł mniej więcej rocznie jest przeznaczane na ochotnicze straże pożarne, bo 50% odpisu z firm ubezpieczeniowych idzie na PSP, a druga część idzie na OSP. Dotychczas nie podpisano umów ze związkiem ochotniczych straży pożarnych na dofinansowanie tych zadań w ramach środków MSWiA, ale jak mówię, chcielibyśmy, żeby te środki z firm ubezpieczeniowych były przeznaczone na to zadanie. Co prawda komendant również zaprojektował określone środki, te, które ewentualnie są w dyspozycji komendanta poprzez budżet państwa, ale to nie jest wielka kwota, bo 3,5 mln zł, natomiast nie mamy wiedzy, czy pozostałe ministerstwa… Zresztą pytaliśmy ministerstwo edukacji, czy zaprojektowano środki w budżecie tak jak w latach ubiegłych na wsparcie młodzieżowych drużyn pożarniczych i aktualnie mam informację, że takich środków nie zaprojektowano. W związku z powyższym tego źródła na dzień dzisiejszy nie widzimy z pozycji ministerstwa. Niemniej jednak prosimy ministerstwo, bo taki był postulat również poprzedniego rządu, deklaracja była złożona, że będą przeznaczone środki na ten cel, ale na razie nie mam wiedzy, czy takie pieniądze znajdą się w budżecie państwa.

Nie wiem, czy wystarczająco wyjaśniłem te wszystkie zagadnienia. Natomiast na pewno będziemy budowali jakiś program rozwoju. Ja już o tym mówiłem, zresztą podczas ostatnich dyskusji, które prowadziliśmy w MSWiA, m.in. komendant przedstawiał swój pomysł na dofinansowanie zakupów pojazdów i spośród tych 699 jest wybranych 235 w oparciu o kryteria potrzeb lokalnych, z potrzeb operacyjnych. Komendant główny PSP przedkładał propozycję tych jednostek, które zostały wytypowane poprzez współpracę z komendantami powiatowymi, którzy określali swoje priorytety. To nie komendant główny usiadł i zrobił analizę, tylko wydał polecenie poszczególnym komendantom, żeby dokonali analizy zaangażowania jednostek OSP, możliwości operacyjnych, dyspozycyjności tych jednostek w danym okresie. Tyle z mojej strony tytułem uzupełnienia.

Poseł Paweł Hreniak (PiS):

Panie ministrze, a Ministerstwo Klimatu i Środowiska i fundusze?

Podsekretarz stanu w MSWiA Wiesław Leśniakiewicz:

W przyszłym tygodniu ma się odbyć spotkanie w Ministerstwa Klimatu i Środowiska z nowym prezesem, z panią prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wtedy będziemy wiedzieć na pewno, czy będziemy mieć dofinansowanie i w jakim zakresie na to zadanie. Na ten moment nie mamy takiej wiedzy. Jak mówię,

19 mln zł chcielibyśmy na to przeznaczyć z firm ubezpieczeniowych w tym roku, to, co ewentualnie komendant główny ma do dyspozycji na jednostki OSP, i żebyśmy już raczej nie dofinansowywali zakupów pojazdów, co nie będzie łatwe. Niemniej skoro chcemy rozwijać ochotnicze straże, młodzież, to uważam, że to jest jedno ze źródeł, z jakiego należałoby skorzystać.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, czy możemy prosić, aby do sekretariatu podkomisji została przesłana informacja o ustaleniach ze spotkania z ministrem klimatu? Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do drugiej części tego punktu, czyli… Proszę.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Cyfrowego Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej Rafał Sukiennik:

Jeśli mogę, panie przewodniczący, Rafał Sukiennik, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Właśnie do tego zmierzałem. Chciałbym teraz oddać głos panu dyrektorowi Departamentu Rozwoju Cyfrowego Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej właśnie w tym temacie. Tak że bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu MFiPR Rafał Sukiennik:

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, szanowni państwo, chciałbym uzupełnić to, co powiedział pan minister i pan komendant, o informację na temat możliwości wsparcia OSP ze środków europejskich, jeśli chodzi o KPO. W komponencie C jest realizowana inwestycja C3.1.1 – Cyberbezpieczeństwo, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Inwestorem jest tu MSWiA, ta inwestycja jest w trakcie realizacji, nie jest opóźniona i w ramach tej inwestycji ma być zoptymalizowana infrastruktura służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Mamy tu do czynienia z czterema projektami ukierunkowanymi na zintegrowanie różnych systemów alarmowania i ostrzegania oraz udoskonalenie modelu współpracy między służbami państwowymi, takimi jak Policja, straż pożarna i samorządy terytorialne.

Jeśli chodzi o OSP, to kierowałbym państwa uwagę na projekt „Rozbudowa systemu ostrzegania i alarmowania”. Jako Polska powinniśmy dowieźć tu wskaźnik 4060 zmodernizowanych punktów systemu ostrzegania i alarmowania ludności i ma to objąć wymianę analogowych syren alarmowych na cyfrowe. Dotyczy to też wyposażenia wybranych punktów w kompatybilny sprzęt, oprogramowanie, zakup urządzeń umożliwiających szyfrowanie transmisji radiowej oraz transmisji IP. Jeśli chodzi o ten projekt i ten wskaźnik, to on ma być realizowany do grudnia 2025 r. My nie jesteśmy realizatorem tego projektu, tylko monitorujemy to, co się w nim dzieje, i koordynujemy relacje z Komisją Europejską w tym zakresie. W tej chwili mamy informację, że jeśli chodzi o OSP, to została zakończona inwentaryzacja systemów ostrzegania i alarmowania w jednostkach OSP. Kończąc, projekt jest w tej chwili w fazie koncepcyjnej i przygotowywane są zamówienia. Tak że to tyle, panie przewodniczący, jeśli chodzi o aspekt KPO w komponencie C, będącym jednym z komponentów całego KPO. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Pan minister Leśniakiewicz, proszę.

Podsekretarz stanu w MSWiA Wiesław Leśniakiewicz:

Jeśli mogę, uzupełnię tę wiedzę, bo ona jest istotna. To jest jeden z elementów budowania systemu ostrzegania i alarmowania ludności w oparciu również o infrastrukturę, którą posiadają ochotnicze straże pożarne. Konsekwencją tego programu będzie zamontowanie ok. 4060 nowych urządzeń alarmowo-rozgłośnieniowych, dedykowanych głównie dla samorządów gminnych, z funkcją alarmu fonicznego, ale również przekazywania informacji głosowych. To jest duży program, który ma objąć cały kraj, poprawę całego

systemu ostrzegania i alarmowania ludności na wypadek wszelkiego rodzaju zagrożeń. To zadanie wzięła na siebie KG PSP i to jest właśnie ten program, o którym pan dyrektor wspomniał. On chyba będzie, z tego co pamiętam, to jest 159 mln zł…

Zastępca komendanta głównego PSP bryg. Paweł Frysztak:

176 mln.

Podsekretarz stanu w MSWiA Wiesław Leśniakiewicz:

Komendant mnie uzupełnił, ale efektem będzie poprawa systemu ostrzegania i alarmowania właściwie dla całej Polski. To jest efekt programu, który realizujemy, i wpisuje się to również w cały proces budowania i odporności, i systemu ochrony ludności. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Mam pytanie do przedstawicieli MFiPR i otwieram dyskusję. Wszyscy wiemy, że pani minister Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz podjęła się renegocjacji warunków KPO. Czy w ramach tych renegocjacji planowane jest czy może być planowane dopuszczenie możliwości finansowania z KPO i środków z funduszu odbudowy potrzeb ochrony przeciwpożarowej?

Dyrektor departamentu MFiPR Rafał Sukiennik:

Postaram się odpowiedzieć na to pytanie. W tej chwili, do 15 kwietnia, trwają konsultacje społeczne, jeśli chodzi o rewizję. Ta rewizja jest ukierunkowana, zakres tej rewizji został wskazany, jest w tej chwili w konsultacjach i liczymy na głosy oraz udział przedstawicieli OSP. Jeżeli będą takie postulaty, to one zostaną rozpatrzone – tyle mogę na dzień dzisiejszy powiedzieć. Do 15 kwietnia są ogłoszone przez panią minister Pełczyńską-Nałęcz konsultacje społeczne tej rewizji i mogę tylko zachęcić do udziału w tym procesie.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Może pan dyrektor przybliżyć, w jakiej formie są konsultacje? Czy one są internetowe? Jak one wyglądają?

Dyrektor departamentu MFiPR Rafał Sukiennik:

Te konsultacje są ogłoszone na stronach i można zgłaszać na stronie ministerstwa poprzez ten kanał swoje uwagi, natomiast podsumowanie tych konsultacji nastąpi na komitecie monitorującym KPO z udziałem przedstawicieli właściwych partnerów społecznych i gospodarczych.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Chciałbym zaproponować podkomisji, abyśmy zgłosili swoje uwagi w ramach konsultacji społecznych. Skoro one są do 15 kwietnia, to mamy jeszcze czas, natomiast zachęcam i zapraszam, żeby zarząd główny w ramach tych konsultacji też zgłosił swoje uwagi.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Paweł Hreniak.

Poseł Paweł Hreniak (PiS):

Trochę idąc w tym kierunku, mam pytanie do pana ministra. Mamy realizację programu, o którym pan dyrektor mówił – to jest ważna rzecz, informowanie o zagrożeniach ludności – ale jak bardzo ten program realizuje nasze potrzeby? Czy ta liczba 4 tys. nowych sygnałów to jest rzecz wystarczająca, czy należy to poszerzyć? Nawet w kontekście tego, co pan przewodniczący powiedział, że możemy dzisiaj konsultować. Czy potrzeby są większe w stosunku do liczby, o której pan minister powiedział?

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze z państwa posłów chciałby zabrać głos w tej debacie, w tym punkcie? Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSWiA Wiesław Leśniakiewicz:

Bardzo dziękuję.

Tę analizę prowadzi na stałe KG PSP i wytypowano właśnie taką liczbę ochotniczych straży pożarnych, która powinna być objęta tymże programem, bowiem w części jednostek mamy urządzenia, które będą kompatybilne z całym systemem. W związku z powyższym zapewne ta liczba powinna być wystarczająca, niemniej jednak była kierowana prośba również do komendanta głównego, aby jeszcze raz dokonał weryfikacji tego systemu i ewentualnie określił dodatkowe potrzeby, bowiem muszą one również dotyczyć dużych miast. Dzisiaj mamy systemy rozgłośnieniowe, nie można powiedzieć, że tego nie ma, tylko one są dziedzinowe, albo miasto ma swój, albo województwo ma swój. A ten proces idzie na integrację wszystkich systemów, które dzisiaj są w kraju, żeby to się opierało na jednej technologii – spójnej, zastępowalnej. Nawet jak będzie jeden z ustrojów uszkodzony, z różnych przyczyn, to żeby system nam się nie zawalił, czyli on jest tak budowany przez inżynierów technologów, że on będzie właściwie pełny. Niemniej jednak komendant główny musi… bo on na tym etapie nie uwzględnił dużych miast i dlatego ma uzupełnić te zadania o dodatkowe punkty rozgłośnieniowe, które ewentualnie powinny być w naszym kraju.

Poseł Paweł Hreniak (PiS):

Jeżeli można, to mam propozycję, panie przewodniczący, bo to jest ważna rzecz w kontekście ochrony ludności, o czym mówił pan minister. Po tej analizie jakby można było, panie przewodniczący, uzyskać taką informację i trochę to jest szerzej niż podkomisja do spraw OSP – być może przez Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych zabrać głos w konsultacjach, o których mówi pan dyrektor. Myślę, że jeżeli jako Komisja widzielibyśmy potrzebę zwiększenia tych środków – jeżeli będzie taka potrzeba – to chyba nikt Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych nie odmówi, mam takie wrażenie.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Przychylam się do tej propozycji przewodniczącego Pawła Hreniaka, tym bardziej że dzisiaj będziemy mieli posiedzenie Komisji, więc porozmawiamy o tym podczas posiedzenia prezydium i być może zrobimy to jako jeden z punktów posiedzenia.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? A ktoś z zaproszonych gości? Bardzo proszę, pan Paweł Florek.

Specjalista w Dziale Wsparcia i Auditów Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowego Instytutu Badawczego Paweł Florek:

Dzień dobry, dziękuję bardzo, Paweł Florek.

Panie ministrze, panie przewodniczący, panie komendancie, chciałbym jako strażak, praktyk, ochotnik, także organizator obozów dla młodzieżowych drużyn pożarniczych, ale też autor kwalifikacji rynkowych w ochronie przeciwpożarowej zasugerować dwie rzeczy, bo mam wrażenie, że w tej dyskusji od szczegółu do ogółu i od ogółu do szczegółu. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy jest bardzo dobry na tle rozwiązań europejskich, ale jednak ma już ćwierć wieku. Gdyby był taki dobry, to nie trzeba byłoby wykorzystywać kampanii parlamentarnej do tego, żeby doposażać jednostki OSP, bo to nie powinno być kryterium związane z funkcjonowaniem i doposażeniem. Bardzo cieszy mnie postulat związany z tym, aby faktycznie opracować wieloletni program rozwoju, w którym zawarte by były bardzo czytelne kryteria dotyczące doposażenia jednostek – zarówno tych, które są w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, jak i tych, które do niego aspirują i mają na przykład kłopoty kadrowe.

I tutaj wracamy do młodzieżowych drużyn pożarniczych oraz programu czy też podprogramu, który miałby zapewnić rozwój tego młodego narybku. Będzie to na pewno problem narastający z upływem lat z tytułu demografii, która dogania nas wszystkich, więc może słuszny jest postulat, aby uzupełnić prace tejże podkomisji o stworzenie założeń do wieloletniego programu rozwoju ochotniczych straży pożarnych czy też aktualizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w tym zakresie. Ja tylko chciałbym wspomnieć, że państwo polskie zafundowało w 100% z pieniędzy podatników realizację projektu naukowo-badawczego pod następującym tytułem: „Zaawansowane technologie teleinformatyczne wspomagające projektowanie systemu ratowniczego na poziomach: gmina, powiat, województwo”. Był to projekt sfinansowany ze środków programu sektorowego „Bezpieczeństwo i obronność państwa” w Narodowym Centrum Badań i Roz-

woju, zakończony w roku 2015 i stworzony dokładnie po to, aby samorządy czy też komendant powiatowy, a w tym przypadku na pewno KG PSP we współpracy ze związkiem, otrzymały pewne kryteria, które pozwolą ten system rozbudowywać w sposób obiektywny, uznający wszelkiego rodzaju potrzeby zarówno operacyjne, jak i statystykę zdarzeń, poziom wyszkolenia, obsadę, ale też rozwój. Dobrze by było być może uzupełnić prace szanownej podkomisji o aktualizację tych rozwiązań, które były finansowane do tej pory i właściwie służyły dokładnie realizacji tych celów, o których dzisiaj mówimy.

Bardzo się też cieszę z informacji dotyczącej rundy renegocjacyjnej, jeżeli chodzi o KPO, bo w istocie miał on służyć przede wszystkim wypełnieniu tej części, która ma zapobiegać. My mamy trochę kłopot w Polsce z rozpoznawaniem zagrożeń oraz zapobieganiem zagrożeniom i to, że dzisiaj toczymy głównie dyskusję na temat środków do reagowania w postaci samochodów ratowniczo-gaśniczych i infrastruktury, jest najlepszym tego dowodem. Myślę, że ubezpieczyciele byliby skłonni partycypować w nieco większym zakresie, jeżeli chodzi o finansowanie ochrony przeciwpożarowej, w tym rozwój ochotniczych straży pożarnych, gdybyśmy im zaoferowali też coś więcej, biorąc pod uwagę statystyki zdarzeń w obiektach. Chciałem tylko państwu przypomnieć, że 63% hydrantów wewnętrznych i zaworów hydrantowych w tym kraju nie działa w obiektach, w których doszło do zdarzenia, 61% stałych i półstałych instalacji gaśniczych, 47% urządzeń oddymiających, 23% systemów autonomicznej transmisji alarmu oraz 23% instalacji wykrywających pożary – z tego tylko powodu, że usługi w ochronie przeciwpożarowej mogą świadczyć osoby o odpowiednich kwalifikacjach, ale nikt nigdy nie dookreślił, jakie to są kwalifikacje. Szkodowość i straty państwa z tego tytułu to jest konkretny koszt i cena, którą ponoszą ubezpieczyciele. Gdyby wyjść im naprzeciw w tym obszarze, myślę, że byliby skłonni więcej środków, panie ministrze, przeznaczyć być może na doposażenie PSP, w tym ochotniczych straży pożarnych, i być może ta renegocjacja KPO mogłaby nam też do tego celu posłużyć.

To też transponuje i koresponduje ze środkami w ministerstwie edukacji, gdzie aż 1,2 mld zł jest wydawane ze środków KPO na tzw. branżowe centra umiejętności. Branżowe centra umiejętności są konsekwencją wprowadzenia w lipcu i w sierpniu ubiegłego roku – zresztą niezgodnie ze sztuką, mam na myśli prowadzenie konsultacji społecznych – nowelizacji Prawa oświatowego i innych ustaw oraz ustawy o zintegrowanym systemie kwalifikacji, gdzie wprowadzono dodatkową kategorię kwalifikacji sektorowej, zupełnie niepotrzebną, tylko po to, żeby uzasadnić finansowanie tych branżowych centrów umiejętności. 1,2 mld zł, szanowni państwo – jestem w stanie sobie wyobrazić, że przynajmniej część tych środków mogłaby posłużyć wsparciu OSP.

Chciałbym prosić, panie przewodniczący, o uzupełnienie być może programu pracy szanownej podkomisji o stworzenie założeń do wieloletniego programu rozwoju ochotniczych straży pożarnych i aktualizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, mamy już harmonogram posiedzeń Sejmu na drugie półrocze, zakładam, że w sierpniu nie ma posiedzenia.

Panie ministrze, już udzielam głosu, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MSWiA Wiesław Leśniakiewicz:

Bardzo przepraszam, ale jedną rzecz chciałem powiedzieć. Rola związku ochotniczych straży pożarnych w rozwoju jednostek OSP jest kluczowa i nie chcielibyśmy, żeby państwo zastępowało organizacje związkowe, w tym również w zakresie pracy na rzecz młodzieżowych drużyn pożarniczych. Od wielu lat związek budował ten zasób i miał z tego tytułu efekty. Rolą państwa – i tak przyjmujemy jako ministerstwo – jest wspieranie tego procesu, ale ten ciężar chcieliśmy właściwie, powiem kolokwialnie, przenieść na związek ochotniczych straży pożarnych, dofinansowując określone projekty, które są znakomicie do dnia dzisiejszego realizowane przez związek, czasami bez wsparcia finansowego. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Bartosz Romowicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Wracając do tematu, to tę propozycję do planu pracy pewnie wpiszemy, natomiast będziemy widzieli, jak będzie następowała realizacja tych pięciu punktów, które założyliśmy na pierwsze półrocze. Ja wierzę, że ta podkomisja nie będzie tylko i wyłącznie po to, żeby była, ale że będą realne efekty tej pracy – i postaram się tak to zrobić.

Szanowni państwo, chciałbym państwu podziękować za udział w dzisiejszym posiedzeniu podkomisji stałej do spraw rozwoju i promocji ochotniczych straży pożarnych. Po tym spotkaniu otrzymamy też te informacje na piśmie – tak jak pan minister z panem komendantem się zobowiązali – i roześlemy przez sekretariat do wszystkich członków. Jednocześnie informuję, że następne posiedzenie odbędzie się nie na kolejnym, tylko na jeszcze kolejnym posiedzeniu Sejmu.

Zamykam drugie posiedzenie podkomisji do spraw rozwoju i promocji ochotniczych straży pożarnych i dziękuję państwu za udział. Do widzenia.